Elite rome

(Daniela Caraman Fotea, 20 februarie 2007)

Mi-a căzut sub ochi o carte. M-a atras semnătura, așa cum s-a petrecut și cu Editura Balcanii și Europa care, dorind a pune în evidență valori dintr-un anume parcurs cultural, i-a solicitat publicistului de renume, temeinic în tot ceea ce scrie, l-am numit pe **Mircea Bunea**, demersul concretizat sub genericul „Elite rome", alături de Diana Lascu. „Cînd nu stăpînești prea bine o anumită temă", scrie autorul, „cel mai bine ca să te informezi este să scrii despre ea o carte". Așa a și făcut, pentru a prezenta în serial portrete ale unor personaje intrate în legendă, aparținînd etniei rome. Majoritatea slujitori ai artei sunetelor.

Iată cîteva repere: „Au fost, au rămas, vor rămîne” prețioșii lăutari începînd cu **Anton Pann** – Antonie Pantaleon Petroveanu, unul dintre fondatorii literaturii populare culte românești, poet, folclorist, compozitor, vorbitor a 7 limbi, traducător al lui Erasmus! Aflăm și despre **Barbu lăutaru**, cel care l-a uimit pe însuși Franz Liszt prin capacitatea formidabilă de a memora și reproduce fidel, pe moment, orice piesă auzită, indiferent de dificultatea ei. Alt lăutar, **Petrea Crețu Șolcanul** avea în repertoriu cântece pe 7000 de versuri (egalând cantitativ 11 cărți din „Iliada” lui Homer!); îi datorăm celebra „Lume, lume, soro lume” dar și pe unul dintre descendenții săi, nimeni altul decît Johnny Răducanu. Lista este lungă, savuroase detalii sunt prezente în fiecare capitol. **Cristache Ciolac** refuza pe la 1900 onorariul uriaș oferit la Palatul Elysée de președintele Franței; „nu am cîntat pentru bani”, a spus muzicantul. Am citit și despre **dinastia Dinicu**, **George Boulanger**, alias Gheorghe Bulencea autorul evergreen-ului „Avant de mourir", șlagăr mondial. Sunt salvați din uitare, **Fănică Luca** (decorat de Academia Franceză), virtuozul baterist **Sergiu Malagamba** (a lansat o modă), **Fărîmiță Lambru** – l-am prins pe scenă alături de Maria Tănase. Se spune că un japonez i-a oferit ca plată, greutatea lui în aur, (și avea vreo 60 de kg.!), ca să meargă cu el în Japonia. N-a fost să fie... Din cuprinsul cărții nu lipsesc contemporanii: **Ion** și **Mădălin Voicu**, **Johnny Răducanu**, **Jean Constantin**, **juniorul Bănică**, politicieni, fotbaliști, literați, oameni publici.

Este cartea aceasta un scurt „inventar” de idei și fapte ale romilor, cei aleși, cu nuanță sociologică – singura știință deasupra firii și închipuirii. Este plăcută, instructivă și bine venită. Ideea de a-l solicita pe **Mircea Bunea** să o scrie – salutară. Pentru că ziaristul, scriitorul, cercetătorul în teatrologie – doctor, este un condei cu umor, verb dinamic și adjectiv plastic, dar al sintezei care îngemănează episodul și durabilul, detaliul cu esența. O carte „mărinimoasă” o numește Carol Roman. Subscriu.